

Snapphunden

VI ÖNSKAR ER ALLA EN LÄRORIK OCH KUL HÖST TILLSAMMANS MED ERA HUNDAR!

Ordföraren har ordet...

Hej till er alla, gamla och nya medlemmar.

Ännu en sommar har passerat och höstkurserna är igång igen. Jag hoppas att alla som har valt att gå kurs, fått det ni har önskat.

Tack till alla duktiga instruktörer och hjälpinstruktörer, ni är guld värda och ställer upp i alla väder helt ideellt.

Jag vill passa på och påminna er alla, att vi tillsammans är klubben. Alla ni medlemmar har gjort att vår klubb är bland de bästa i Skåne med ett stort utbud av kurser och officiella tävlingar, och vi visar "framfötterna" på tävlingsplaner i nästa alla grenar.

Jag vill tacka Carina Lundahl som har gjort denna webbtidning möjlig.

Tack till alla duktiga som hjälper till i köket, under kurser och på tävlingstillfällen.

Tack Henric för en väl fungerande hemsida.

Sist men inte minst ett STORT TACK från mig och alla andra medlemmar till Jörgen för stor insats under alla dessa år på vår klubb.

Jag hoppas att som ordförande jag, i alla fall, kan vara hälften så duktig.

I det här numret:

Ordföranden har ordet...	1
Anslagstavlan	1
Redaktören	2
Uppvärmning av hund - varför?	2
Tips på hundgodis	3
Hundens tanduppsättning	4
Hundens utvecklingsstadier	5
När du åker till BK tänk på	5
Vad vaccinerar vi hunden mot för sjukdomar?	6
Noskvalster	7
Höftledsröntgen	8
Rastorget	9

Lycka till och vi ses på klubben.

Rocco

Rocco & Bardolino, Kristianstad BK, 2009

Foto: Carina Lundahl

Anslagstavlan

Glöm inte att kolla på anslagstavlan, när ni är på klubben. All information om vad som är på gång och även andra aktiviteter och inbjudningar, som kan vara intressanta, hamnar där.

Carina

Redaktionen

Hej på er!

Vi har länge varit utan en klubbtidning, så därför har jag satt mig ner och knåpat ihop ett litet blad.

Det är ER tidning och för att den skall vara levande, så önskas det givetvis in tips om vad man vill läsa om eller kul, intressanta saker som ni vill dela med er till oss andra av. Så tveka inte, släng iväg ett mail (lilltegens@telia.com) om önskemål, eller "haffa" mig på klubben, och berätta vad ni önskar läsa om. Eller så ringer ni 044- 23 56 98.

Vem är då jag? Jo, jag är en glad typ, i mina bästa år som också är uppfödare till vår svenska urhund, västgötaspetsen, under prefixet Lill-Tegens.

Jag gillar att träna och tävla med min älskade hund, Kalle. Han har gett mig massor av glädje och lärt mig saker, i snart fem år.

Vi tränar och tävlar i lydnad. Inte kunde jag väl ana att vi skulle komma att uppleva och lära oss så mycket, då på hösten 2006, när vi började på klubben. Inte heller att jag skulle tycka att det skulle vara så roligt att tävla.

Vi har också blivit uppflyttade till lägre klass spår, men just nu har spårandet lagts på hyllan. Får se när det är läge att köra lite spår igen, antingen som ren avkoppling eller rent av, även för att tävla.

Det är mycket jag har lärt mig om mig själv sedan den dagen jag började träna hund, mer än till husbehov.

Jag vill också slå ett slag för RASTORGET, då vi har så många raser på klubben så kan i alla fall jag tycka det vore trevligt att läsa lite om alla dessa. Tips på nästa ras, önskas! Och skicka gärna in information om just ER ras!

Jag önskar Er alla en bra och kul träning med era fyrfota vänner.

Väl mött på klubben!

Carina och "Kalle"

Låt oss ta en kapplöpningshund som exempel. När starten går och hundarna släpps ut ur boxarna uppnår hunden en hastighet av 60-70 kilometer i timmen på bara några sekunder. Om en sådan hund inte är uppvärmd och vävna-

Uppvärmning av hund – varför?

den inte är förberedd för arbete, är risken för sträckningar och andra skador mycket stor.

Arbets-, jakt-, bruks- och vanliga familjehundar utsätts också ofta för plötsliga påfrestningar, vare sig de är i tjänst eller i häftig lek med andra hundar. Ett vanligt exempel är att ta in hunden i en kall bil på vintern för att sen släppa ut den för att rusa runt och leka.

Med uppvärmning menas att man genom aktivitet värmer upp vävnader och höjer temperaturen i musklerna. Genom den ökade blodgenomströmningen får musklerna lättare att ta upp näring. Hastigheten på nervimpulserna som får musklerna att dra sig samman ökar och hunden kan springa fortare med mindre risk för skador som följd. Uppvärmning kan bestå av att man promenerar hunden kopplad i 15-20 minuter innan man släpper den lös att springa fritt. På så sätt får musklerna mjukas upp och är förberedda på fysiskt arbete. Hundar som tävlar eller arbetar i tjänst kan värmas upp mer målmedvetet.

En bra uppvärmning tröttrar inte ut hunden utan ökar blodcirkulationen och värmer upp musklerna. Den ser dessutom till att lederna smörjs med ledvätska. Detta ökar rörligheten och gör dem smidigare. En sådan hund har möjlighet att sträcka ut i sin fulla längd. Sedan är hunden beredd att göra en krävande kroppsansträngning utan att löpa särskilt stor risk att skadas. Tävlingshundar som förväntas att ge allt, krävs att vara friska och en skadefria. Du kan också precis som tävlingshundar gör, värma upp mer målorienterat. Här finner du en checklista som kan vara till hjälp vid uppvärmningen:

1 Gå sakta med hunden i koppel för att efter en liten stund försiktigt ökar tempot. Bör räcka med 2-3 minuter.

2 Trava i 2-3 minuter

3 Öka till galopp i ca 1 minut

4 Låt hunden göra några korta explosiva rörelser

5 Varva ned en aning genom att avsluta uppvärmningen med att gå tillbaka till travtakt och sedan ner till gång tempo.

Vi som hundägare kan inte förhindra alla olyckor men vad vi kan göra för att förebygga muskelrelaterade problem och belastningsskador är att värma upp hunden regelbundet. Detta håller hunden i fysisk och psykisk god balans. Det får kanske hunden att behålla den friska unghundens naturliga rörlighet högt upp i åldern.

Artikeln är skriven av Jörn Oleby, författare av boken Hundmassage och Stretching

Tips på hundgodis – skicka gärna fler tips!

Hembakta kex är inte svårt. Allt som krävs är några grundläggande ingredienser, matberedare eller mixer och en portion fantasi.

Grundsats:

2 äggulor

2 dl fil eller yoghurt naturell

Ett par msk olja – gärna fisk-, sesam- eller vetegroddsolja.

Lite vatten (ev. sesamfrön och/eller vetekli)

3-4 dl havre- eller korngryn till lagom konsistens (beroende på utbakning och/eller fyllning, se nedan)

Mixa samman ägg, fil/yoghurt, olja och ev. sesamfrön/vetekli.

Häll i grynen och mixa till en gröt, späd med lite vatten. Blir det för tjockt, späd med ytterligare vatten. Mixa därefter i ev. fyllning/smaksättning (se nedan).

Fyllning: Kexen fungerar "naturella", men lockar givetvis hundgommen ännu mer om de fylls och/eller smaksätts med vissa smaskigheter.

Kattskit, döda ekorrar, maskar och larver må vara mumma, men rekommenderas ej. Bra fyllning/smaksättning är istället blodpudding, köttfärs, överbliven grillad kyckling, rester från söndagssteken, puts från fläskfilé etc. Fantasi är honnörsordet!

Detta kan antingen mixas ner i kexsmeten eller bakas in i den lite fastare smeten.

Utbak: Klä en plåt med bakplåtspapper. En lösare smet kan klickas ut med sked (doppa den i lite vatten mellan varven så lossnar smeten lättare), en fastare kan knådas och formas på önskvärd vis. Kanske som hundben (bra present till hundägaren som "redan har allt").

Grädda i 175-gradig ugn i cirka 15 minuter, sänk sedan temperaturen till 100 grader och låt kexen stå tills de är torra. Stäng av ugnen och låt dem eftertorka tills ugnen svalnat, gärna med en glipa i ugnsluckan (se receptet om torkat kött).

Hållbarhet: Omkring en vecka i tättslutande burk eller påse. Kexen går utmärkt att frysa.

Agneta Andersson

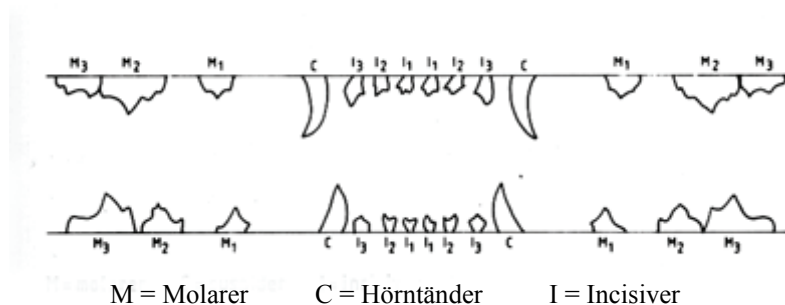
Åsa bjuder på mjukost på tub, smakar ock-så smaskens, tycker Taggen, Thyra, Thea och Thorsten

Foto: C. Lundahl

Hundens tanduppsättning och utveckling

Permanenta tänder = 42 stycken Mjölktänder = 28 stycken

Hur många tänder har hunden? Valpens tänder anläggs tidigt i moderlivet, den föds tandlös men redan efter 3 veckor börja den första tanden titta fram. Tänderna är lite blåvita till färgen och är mycket vassa. På hörntänderna kan man skimra pulpan igenom tanden. Totalt skall valpen få 14 mjölktänder (se nedan). I och med tändernas frambrött, börjar också risken för tandsjukdomar. Vanligtvis rör det sig om sönderslagna hörntänder. Händer detta måste man antigen ta bort tanden (vilket inte ofta är en så bra lösning) eller så gör man en liten rotfyllning (ett litet sårförband på pulpan) för att låta tanden ramla ut som vanligt vid tandbytet. Mjölktänderna skall sitta som bilden nedan. Obs! viss rasavvikelse finns. Åldern är nu inne att börja leka med tandborste, så valpen vänjer sig att det inte är farligt.

Permanent tänderna > När valpen närmar sig 3 - 4 månader börjar de permanenta tänderna titta fram och tränga undan mjölktänderna, nu kan man tydligt se skillnaden på mjölktänder och permanenta tänder. Tänderna skall väl fylla ut tandbågen. Inga trångställningar skall finnas. Om allt går väl skall valpen byta alla sina tänder efter ca. 7 månader. Om så ej är fallet, kan man känna på tanden (mjölktanden) om den är lös eller har tendens till att börja lossna, då kan man börja lite nått börja vika på den några dagar OBS! använd aldrig våld. Lossnar inte tanden måste man gå till veterinären för att ta bort den. Tar man inte bort tanden kan den skada underliggande anlag. Man måste också vara uppmärksam på tandsjukdomar i bettet eftersom dessa kan sprida sig till permanenta tandanlag.

Medicinering under tandutvecklingen skall man var försiktig med även innan valpen föds, framförallt vissa antibiotika (tetracykliner) och överdoser av fluor. Dessa kan skada emaljbildning och tandbildningen. Hög feber hos tiken eller valpen under tandutvecklingen kan också orsaka tandmissbildningar.

Tand	Mjölktänder		Permanent tänder	
	Antal tänder	Tandframbrött	Antal tänder	Tandframbrött
Incisiv	6 (överkäke)	4-6 veckor	6 (överkäke)	3-5 månader
	6 (underkäke)		6 (underkäke)	
Hörntand	2 (överkäke)	3-5 veckor	2 (överkäke)	5-7 månader
	2 (underkäke)		2 (underkäke)	
Premolar			8 (överkäke)	4-6 månader
			8 (underkäke)	
Molar	6 (överkäke)	3-6 veckor	4 (överkäke)	4-7 månader
	6 (underkäke)		6 (underkäke)	

Hundens utvecklingsstadier

Utvecklingsstadierna kallas också präglingperioder, prägling betyder påverkan. Medfödda beteenden och anlag utvecklas under vissa tidsperioder. Detta innebär att hunden kan reagera på ett visst sätt vid en viss ålder. Vi präglar våra hundar under hela deras liv och med hänsyn till präglingperioderna kan vi i viss mån påverka utvecklingen vid de olika stadierna. Man kan dra nytta av hundens naturliga utveckling vid inläring.

Hunden utvecklas i flera omgångar fram till 2 års ålder, en del senare. Perioderna kan variera lite ...

Ca 5 > 10 veckor = valparnas lekar blir lite tuffare och de kan börja mäta sig lite med varandra.

Ca 13 > 16 veckor = nu inträder den halva könsmognaden, hormonerna hos både hanar och tikar sätter fart, vilket gör att de kan upplevas som lite tuffare.

Ca 7 > 10 månader = här börjar den fysiska könsmognaden. Hunden är kanske inte lika motiverad att lyssna, och saker som den kunnat kan den helt plötsligt inte klara nu.

Ca 17 > 22 månader = då utvecklas den psykiska mognaden. Dominansen kan nu få mera tyngd och kraft. Därför ska vi i den åldern ha en så bra kontakt som möjligt med vår hund.

Vid ca **4 månaders ålder** är alltså hunden i halva könsmognaden. Det är då de kan börja vakta huset och olika saker. Vill du inte ha en vakthund som måste du säga till din valp att du inte är intresserad av detta vaktande. Det är naturligt för hunden att varna sina medlemmar att det kommer någon, bestäm dig hur du vill ha det. Är det Ok att hunden ger några skall när det kommer någon och sedan är tyst när man säger till. Det är du som bestämmer hur du vill ha det. De valpar som har för lite dominans måste ges självförtroende, heja på dem i olika lägen.

Den psykiska mognaden inträffar runt **2 år**. Men har man inte fått ordning på hunden då eller vi har varit för släpphänta under uppväxten får vi oftast igen det nu. Hunden är betydligt svårare att fostra i den här åldern om den inte har fått lära sig vad som är bra eller mindre bra. Många hundar omplaceras, eller avlivas i den här åldern.

När du åker till brukshundsklubben, tänk på att ...

- ... alltid komma med rastad hund!
- ... hundarna inte får rastas på planerna
- ... alltid ha med någon leksaker, kampeksak, godis och bajspåsar!
- ... ditt främsta dressyrmedel, är rösten.
- ... alltid ha med dig en skål och vatten till hunden.
- ... om det är varmt kan du inte ha hunden i bilen. Planera för annan lösning.
- ... om det är det kallt kan du inte binda upp hunden ute.
- ... mellan kurstillfällena, träna de saker du lärt dig på kursen.
- ... instruktörerna lär dig och du lär hunden. Inte tvärt om.
- ... ha ditt humör, på topp!
- ... vilja investera 100 % i träningstillfället så att hunden också kan få chansen till att prestera samma sak!
- ... om du inte kan komma, så meddelar du din kursledare det.

LYCKA TILL!

Vad vaccinerar vi mot för sjukdomar?

Som djurägare matas man med hur viktigt det är att vaccinera sitt djur redan från "barnsben", men många vet inte vad det är vi vaccinerar mot. Här följer därför en sammanställning av de vanligaste sjukdomarna, hur de yttrar sig samt lämpliga vaccinationsintervaller.

Parvo orsakas av hundens parvovirus. Hos valpar ses oftast kraftiga kräkningar som följs av diarré. Valpen blir mycket hängig och kan få feber. Vuxna hundar får en lindrigare form. Behandlingen består av dropp, mot vätske- och näringsförlust samt antibiotika mot eventuella sekundärinfektioner. Parvoinfektion hos valpar leder inte sällan till döden. Vuxna hundar som drabbas brukar svara bra på behandling. Parvovirus är mycket smittsamt och sprider sig via avföring. Vaccination mot parvovirus görs vid 8 och 12 veckors ålder samt vid ett års ålder. Därefter rekommenderas påfyllnad vartannat år.

Valpsjuka orsakas av ett virus som är släkt med mässlingvirus. Valpsjuka drabbar, namnet till trots, både valpar och vuxna hundar, och finns i två former: Katarral form som skadar slemhinnor och ger feber, varigt flöde ur ögon och näsa samt hosta och kräkningar/diarré. Nervös form som ger hjärnhinneinflammation och ofta leder till stelhet och kramper. Behandling mot valpsjuka finns inte och prognosen är mycket dålig, men tack vare flitig vaccinering är den mycket ovanlig i Sverige. Valpsjuka är mycket smittsamt och sprider sig via sekret från ögon, näsa, saliv, urin och avföring. Man vaccinerar mot valpsjuka när hunden är 12 veckor samt vid ett års ålder. Därefter rekommenderas påfyllnad vartannat år.

HCC (Smittsam leverinflammation) orsakas av hundens adenovirus typ 1. En smittad hund får feber och blir allmänt hängig. Nedsatt aptit, ökad törst, flöde ur ögon och näsa samt svalg och ögoninfektioner ses också. Hunden kan även visa smärta från buken och kråkas. Den enda behandling som ges är understödande. Om behandlingsåtgärder sätts in i tid kan hunden återhämta sig, men ofta ses kroniska leverskador som följd. HCC är sällsynt i Sverige tack vare noggrann vaccinering. HCC smittar genom sekret/urin. Viruset kan leva i miljön i upp till ett år. Vaccinering mot HCC sker vid 12 veckors ålder samt vid ett års ålder. Därefter rekommenderas påfyllnad vartannat år.

Kennelhosta är ett samlingsnamn på ett flertal virus, bakterier och mykoplasmer. Pga. detta kan man inte skydda sig helt genom vaccinering, men symptomen blir oftast betydligt mildare när man är vaccinerad. De symptom som ses är kraftig, skrällande hosta. Ofta ses slemmiga kräkningar i samband med detta. Hunden kan också bli matt och hängig. I vissa fall kan kennelhosta övergå till lunginflammation då veterinärvård är ett måste. I annat fall är det vila som gäller. Kennelhosta smittar lätt varför en sjuk hund bör isoleras. Grundvaccinering mot kennelhosta görs vid 8 och 12 veckors ålder samt vid ett års ålder. Därefter rekommenderas påfyllnad årligen.

Utlandsresa För både hundar och katter krävs vaccination mot **Rabies** för att få komma tillbaka in i Sverige. Detta beror på att Sverige räknas som ett rabiesfritt land. Från Norge får man dock resa utan rabiesvaccinering. Efter vaccinationen krävs även blodprov där man kontrollerar att hunden/katten har bildat tillräcklig mängd antikroppar mot rabies. Dessutom krävs avmaskning och ett giltigt pass. För hund rekommenderas även vaccin mot **Leptospiros**.

Rabies orsakas av Lyssavirus och smittar via saliv. Även andra arter, däribland människa, kan smittas. Ett smittat djur får beteendeförändringar som oro, aggressivitet eller kontaktsökande. Salivering, kramper och mukelförlamningar är ytterligare symptom. För hund och katt finns ingen behandling mot rabies och sjukdomen leder till döden, oftast inom 14 dagar. Grundvaccinering mot rabies görs vid två tillfällen med 3-4 veckors mellanrum. Minst 120 dagar senare tas för att kontrollera antikroppshalten. Om hunden/katten blir godkänd krävs påfyllnad efter ett eller tre år, beroende på vilket vaccin som använts.

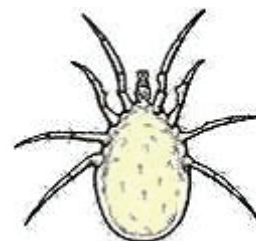
Leptospiros orsakas av bakterier. Även Leptospirossmitta kan överföras på människa och smittar genom kontakt med urin. Bakterier kan finnas kvar i urinen i upp till ett år efter infektionen. En smittad hund får skador på lever och njurar vilket ger feber, ökad törst, kräkningar, sår och blödningar i slemhinnor. Behandlingen består av antibiotikabehandling under lång tid samt vätske- och blodterapi. Grundvaccinering mot Leptospiros görs vid två tillfällen med 3-4 veckors mellanrum. Därefter rekommenderas årlig påfyllnad.

Noskvalster

Ungefär var femte hund är infekterad med noskvalster. En allmän uppfattning är att där noskvalstret går in går luktsinnet ut. Har din hund problem med nysningar, fnysningar eller inåtvända dragningar eller har den plötsligt svårt att följa upp vittringar? Då kan det vara så att din hund har infekterats av hundens noskvalster – *Pneumonyssoides caninum*. Noskvalstret sprids varken till övriga djur eller till människa.

Kvalstret i hundens nos.

Noskvalstret, är en millimeterstor spindellik parasit som lever på slemhinnan i hundens nos och i bihålorna. Noskvalstret är synligt för blotta ögat. Kvalstret är ett blankt, ovalt kryp, med blekgul färg.

Symptom.

Hundar som är infekterade med noskvalster kan visa ospecifika symtom från de övre luftvägarna såsom inåtvända dragningar (*reversed sneezings*), nysningar, fnysningar, snorklingar, försämrat luktsinne, huvudskakningar och klåda runt nospartiet. Inåtvända dragningar beskrivs ibland som anfall där man upplever att hunden sitter och kämpar för att få luft. Allmäntillståndet brukar vara opåverkat. Att symtomen är ospecifika innebär att de inte behöver orsakas av noskvalsterinfektion utan kan tänkas bero på andra sjukdomstillstånd till exempel infektioner, allergier eller ett trångt luftrör.

Smittspridning.

Man vet inte säkert hur smittspridningen sker men en direkt smitta från hund till hund verkar trolig, eftersom man ibland kan se kvalster krypa på hundens nos. Vid undersökningar då hundar infekterats med noskvalster, genom att de placerades på hundens nos, iaktogs hur de snabbt orienterade sig mot hundens näsborrar. Förmodligen reagerar de positivt på något i hundens andningsluft. Kvalstren kan röra sig relativt snabbt - upp till 1 cm/s. Vid försök har man dock visat att noskvalster kan överleva relativt länge även utanför hunden om miljön är fuktig, detta både vid rumstemperatur och i kylskåpstemperatur. Det är alltså även möjligt att smitta kan ske indirekt om miljön och förhållandena är bra för noskvalstren. Upp till tre veckor har man sett att de kan överleva utanför hunden. I torr miljö dör de däremot inom ett dygn

Diagnostisering.

Tyvärr finns det inget lätt sätt för oss veterinärer att ställa en säker diagnos- noskvalster, så ofta får man utgå ifrån en "sannolikhetsdiagnos" efter hundens symtom. Från de diffusa symptom som hundägaren ofta beskriver för veterinären är det egentligen omöjligt att ställa en säker diagnos på noskvalsterinfektion. Man forskar nu för framtida diagnosmetoder och det är redan idag möjligt att med hjälp av en blodprovsanalys avgöra om en hund är infekterad av noskvalster. Det innebär att om misstanke finns att en hund har noskvalster skriver veterinären ut ett preparat som har effekt mot parasiten. Om hundens symptom försvinner under behandlingen antar man att det var noskvalstret som förorsakade problemet. Om symptomen däremot inte påverkas av behandlingen får man fortsätta utredningen och leta efter andra förklaringar till hundens problem.

Behandling

Den vanligaste behandlingen sker med Interceptor® (milbemycin oxime) och ges i tablettform. Behandlingen går ut på att ta död på de levande kvalstren som hunden har. Ibland kan hunden få starkare symptom direkt efter den första behandlingsgången, eftersom medicinen sätter fart på kvalstren, och de springer bara värre i hundens näsa.

Äggen påverkas inte varför man bör upprepa behandlingen upp till tre gången med 7-10 dagars mellanrum för att ta död på de larver som kläcks efterhand. Vissa hundtyper som collies kan reagera och få biverkningar av behandlingen. De vanligaste biverkningarna är trötthet, nedsatt aptit och diarré. Biverkningar är ovanliga, och endast ett fåtal rapporterade fall finns. Min erfarenhet är att hundar med noskvalsterinfektion brukar svara bra på behandling och bli helt symptomfria efter genomförd medicinering. I de fall man inte märker någon eller bara en liten förbättring efter behandlingen är det troligen så att hundens symptom inte beror på noskvalsterinfektion. Då finns det all anledning att gå vidare med en utredning för att ta reda på vad felet kan vara. Men, även om hunden är behandlad, kan den smittas på nytt. Därför är det viktigt att åtminstone alla hundar i samma hushåll behandlas samtidigt.

Höftledsröntgen

Vad betyder egentligen dessa bokstäver som används när man talar om HD-status? Och vad har de för funktion och innebörd? Hur går en höftledsröntgen till och varför låter man röntga hundar?

Kort om höftledens anatomi. Höftbenet utgörs av två symmetriska halvor, som i sin tur är uppbyggda av tre skelettdelar. Dessa delar har vuxit ihop hos den vuxne individen, och kallas sittben, bäckenben och höftvingsben, samtliga tre delar är involverade i höftledsskålen. De olika delarna har sina egna förbeningscentrum och hos den unga hunden finns ytterligare ett ben i höftledsskålen. Den färdiga höftledsskålen bildas alltså från fyra olika "delar" och bildar en helhet. Den delen av lårbenet som ligger an mot höften kallas för lårbenshuvud, huvudet har en hals, lårbenshalsen, som är lårbenets svaga länk. Lårbenshuvudet är väl välvt, med en liten fördjupning där ett starkt ligament fäster in, medan andra änden av ligamentet fäster in i höftledsskålen som är väl välvd för att passa lårbenshuvudet. Det finns inga riktigt starka ligament omkring leden som kan begränsa rörligheten utan de är snarare så pass elastiska att de inte brister om höften dras ur led. "Taket" i höftledsskålen är den del av höftbenet som tar upp hela belastningen från hundens vikt via lårbenet. Det gäller alltså att den ytan är så stor som möjligt, och "taket" måste täcka minst hälften av lårbenshuvudet för att det inte ska bli någon felaktig belastning i leden.

Höftledsröntgen - så går det till. Du beställer en tid hos en djurklinik och kommer sedan dit med din hund. Först får hunden en sedering, det vill säga lugnande som gör den avslappnad och trött. Det råder delade meningar om en kraftig sedering kan påverka röntgenresultatet, men för att få plåtarna avlästa av SKK krävs det att hunden är sederad vid röntgen. Som ägare brukar du sedan få följa med in på röntgen och kanske hjälpa till att hålla hunden. När hunden ska röntgas läggs den på rygg, ofta i en särskild "vagga" som ger maximalt stöd. Det är viktigt att hunden ligger stilla, därav sederingen, och rakt för att röntgenbilden av höften ska bli bra. Eftersom röntgen är strålning och inte bra att exponeras för mycket för vill man undvika att behöva ta fler än de bilder som behövs. Röntgenbilden ska även inkludera hundens knäskålar, för att man ska kunna se att benen inte vridits åt något håll i ett försök att påverka resultatet i någon riktning.

Avläsning Det första avläsaren tittar på är om bilden är symmetrisk och fotograferad i exakt rak vinkel. Om bäckenet är vinklat blir i regel ena höften bra medan den andra förefaller sämre. I en del fall har det mindre betydelse men det kan vara högst avgörande när en hund ser ut att ha en A-höft respektive en C-höft på grund av en feltagen bild. Avläsaren förvisar sig också att benen ligger parallellt, att knäskålarna ligger rakt. Om benen inte ligger lika pressas ledkulan in i skålen och resultatet blir missvisande. Kravet på att knäskålarna ligger rakt beror på att när hunden rör sig är detta benets riktning, det är så belastningen kommer att verka.

Avläsaren kollar även att röntgenbilden inte visar perspektivförkortningar som tyder på att lårbenet inte pressats ner tillräckligt. Framför allt vid bedömningen av A- och B-höfter är Norbergs vinkel rådgivande. Ibland upptäcker avläsaren andra missbildningar i höfter och bäcken, det vanligaste är att den sista ländkotan, och ibland den första korskotan, är deformerade och då ger ett bäcken som sitter fast i ryggraden på ett felaktigt sätt. Om missbildningen kan vara vägledande om hunden vid senare tillfälle till exempel skulle bli halt gör avläsaren en kommentar om denna missbildning.

När höftleden granskas tittar man på hur väl lårbenshuvudet passar in i ledskålen, jämnheten på kanterna granskas såväl som lårbenshuvudets överlappning av ledskålen och storleken på gliplan eller glappet mellan dem. Lårbenshalsen granskas noga efter eventuella ojämnheter som är benpålagringar och lårbenshalsens tjocklek studeras, är den tjockare än normalt kan det vara ett tecken på belastnings fel. Den så kallade Norbergs vinkel är, sedan ändringen år 2000, helt avgörande för vilken höftledsstatus hunden får. För att bestämma Norbergs vinkel beräknar och fastställer man först ledkulornas mittpunkter, mellan punkterna dras sedan en linje som bildar en baslinje för själva mätningen. Därefter dras en linje från ledkulans mittpunkt upp mot ledskålens främre kant. För att höften ska klassas som normal måste vinkeln vara minst 105 grader. För raser med till exempel kortare ben eller grundare ledskål kan vinkeln vara missvisande. Vinkeln är grundad på schäfer och när höfterna inte stämmer överens med en schäfers blir marginalerna snävare. Det finns även raser som tvärtom kan gynnas av vinkeln.

Graderna

Grad A - Höftleden har en absolut passform och ett skåldjup som är minst hälften av kulan. Är skålen mycket djup och fin kan i undantagsfall en minimal avvikelse ändå ge A.

Grad B - Passformen mellan skål och kula brister något, men skålens djup är ändå tillräckligt.

Grad C - Antingen är passformen sämre än hos A- och B-höften eller så täcker skålens djup mindre än 50 procent av kulan.

Grad D - Skålens djup täcker ledkulan till 30-40 procent.

Grad E - Ledkulan ligger nästan alltid utanför ledskålen, det vill säga den har i princip ingen täckning alls.

Rastorget - VÄSTGÖTASPETS!

Grupp 5. SPETSAR och RASER AV URHUNDSTYP

Västgötaspetsen anses vara en av de genuint svenska raserna, även om en del oklarheter föreligger bekräftande släktskapen med den delvis typlika Welsh Corgin.

Huruvida vikingarna förde hem denna hund av spets-typ till Sverige eller tvärtom, är svårt att klarlägga, men kynologisk forskning anser att denna ras verkligen har uppkommit i Sverige.

Oavsett rasens ursprung tillkommer äran av att ha fått västgötaspetsen registrerad och erkänd som svensk ras, är greve Björn von Rosen.

I början av 1940-talet fästes hans uppmärksamhet på förekomsten av denna spetshundstyp och genom en inventering av det kvarvarande beståndet i Västergötland och framför allt på Varaslätten, fick han fram ett litet antal hundar, men i typ tämligen enhetligt material för ett planmässigt arbete. Det praktiska avelsarbetet kom dock att främst ligga i händerna på rektor KG Zetterstén.

1943 skrevs den första standarden för västgötaspetsen och då kallades rasen för "Svensk vallhund". Namnet byttes 1953 till "västgötaspets" och innan dess fanns det inte ens ett namn på rasen. Utan hundarna var bara "hunn", ute på gårdarna!

Västgötaspetsen är en lågställd, kraftig och orädd liten hund, vars hållning vittnar om vaksamhet, frimodig livlighet och energi.

Idealmankhöjden för hanar ligger på 33 cm och för tikar ligger den på 31 cm (+/-1 till 2 cm över / under måttet).

De föds med olika svanslängd och som den får bära hur den vill. Tillåtna färger är grå, gråbrun, grågul, rödgul eller rödbrun.

Den är som mest välmående om den får delta i familjens vardagliga liv och den älskar också att få röra på sig.

En härlig familjehund, som lär lättlärd, men som också är duktig på att träna sin familj.

Att tävla i t ex. lydnad, freestyle, rallylydnad, spår, sök eller i agility som den används flitigt i tex. Finland. Det finns också ett antal eftersökshundar och viltspårchampions i rasen. Även en del har klarat räddningshundsproven.

Som boskapsvallare, har den i alla tider använts. Kort sagt, den blir vad du gör den till, men är dock ingen hund som måste valla för att må bra.

Västgötaspetsen blir ofta en utmärkt kamrat även till barn, då den är pigg på allt roligt som sker. En lagom stor hund som är robust byggd och tål en och annan kram.

På många sätt är västgötaspetsen också ett bra val för den oerfarna hundägaren då rasen är lätt-skött och den har ett stabilt och positivt psyke.

I pälsen fastnar det inte mycket skräp och regnvatten tränger inte igenom deras "rock"! Behöver och bör inte badas med schampo så flitigt, för då förstörs "vattentätheten" i pälsen!

Två gånger om året faller den och då kan det vara lämpligt att avsluta fällningen med ett bad så de sista håren trillar av.

Västgötaspetsen "pratar" med hela sin kropp och att ha ögonkontakt är väldigt naturligt för den. Det är dock viktigt att belöna denna kontakt så den inte försvinner.

De har en stämman som en del gillar att använda mer än andra, så det är därför också viktigt att tala om för den HUR mycket den skall prata.

Det är en hund som larmar när någon kör in på gården eller om det ringer på dörren men är absolut ingen aggressiv hund. Den är inte heller någon slagskämpe utan är vänligt inställd mot alla hundar. Brukar gillas av alla raser, på grund av att de är så lätta att läsa av signalerna på.

Rasklubb är **Specialklubben för Västgötaspets – SKV**.